

POZIȚIA ÎN PRIMĂ LECTURĂ (UE) NR. 4/2011 A CONSILIULUI

în vederea adoptării unui Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1905/2006 de stabilire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare

Adoptată de Consiliu la 10 decembrie 2010

(2011/C 7 E/04)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 209 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

acționând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽¹⁾,

întrucât:

- (1) Politica Uniunii în domeniul dezvoltării are ca scop reducerea și, pe termen lung, eradicarea sărăciei.
- (2) Uniunea, în calitate de membru al Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), se angajează să includă comerțul în strategiile de dezvoltare și să promoveze comerțul internațional pentru intensificarea dezvoltării și reducerea, iar, pe termen lung, eradicarea sărăciei în lumea întreagă.
- (3) Uniunea susține grupul țărilor din Africa, zona Caraibelor și Pacific (ACP) în eforturile lor de reducere a sărăciei și de dezvoltare economică și socială viabilă și recunoaște importanța sectoarelor mărfurilor acestora.
- (4) Uniunea își exprimă angajamentul de a susține integrarea treptată și lină a țărilor în curs de dezvoltare în economia mondială în vederea dezvoltării viabile. Principalele țări ACP exportatoare de banane se pot confrunta cu dificultăți în contextul modificării regimurilor comerciale, în special ca urmare a liberalizării tarifului clauzei națiunii celei mai favorizate (MFN) în cadrul OMC și al acordurilor bilaterale și regionale încheiate, sau pe cale de a fi încheiate, între Uniune și țările din America Latină. Așadar un program de măsuri de însoțire destinat

sectorului bananelor (denumit în continuare „programul”) din țările ACP ar trebui adăugat la Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾.

- (5) Măsurile de asistență financiară care urmează să fie adoptate în temeiul programului ar trebui să aibă ca scop îmbunătățirea nivelului de trai și a condițiilor de viață ale persoanelor din zonele în care se cultivă banane și a celor implicate în procesarea bananelor, în special ale micilor agricultori și entităților mici, precum și asigurarea conformării cu standardele de sănătate și siguranță a muncii și cu standardele de mediu, în special cele referitoare la utilizarea pesticidelor și expunerea la acestea. Măsurile ar trebui de asemenea să sprijine adaptarea și inclusiv, acolo unde este cazul, reorganizarea zonelor care depind de exporturile de banane prin sprijin bugetar specific sectorului sau prin intervenții specifice proiectului. Aceste măsuri ar trebui să țină seama de asigurarea de politici de adaptare socială, diversificare economică sau investiții în vederea îmbunătățirii competitivității, atunci când acest lucru este viabil, luând în considerare rezultatele și experiențele dobândite prin Sistemul special de asistență pentru furnizorii tradiționali de banane din ACP stabilit în concordanță cu Regulamentul (CE) nr. 2686/94 al Consiliului ⁽³⁾ și prin Cadrul special de asistență (CSA) pentru furnizorii tradiționali de banane din ACP stabilit în concordanță cu Regulamentul (CE) nr. 856/1999 al Consiliului ⁽⁴⁾ și Regulamentul (CE) nr. 1609/1999 al Comisiei ⁽⁵⁾. Uniunea recunoaște importanța promovării unei distribuții mai echitabile a veniturilor din comerțul cu banane.
- (6) Programul ar trebui să însoțească procesul de adaptare în țările ACP care în ultimii ani au exportat volume importante de banane în Uniune și care vor fi afectate de liberalizare în cadrul Acordului de la Geneva privind comerțul cu banane ⁽⁶⁾ sau în urma acordurilor bilaterale sau regionale încheiate sau pe cale de a fi încheiate între Uniune și anumite țări din America Latină și Centrală. Programul are la bază Cadrul special de asistență pentru furnizorii tradiționali de banane din ACP, respectă obligațiile internaționale ale Uniunii în cadrul OMC, promovează restructurarea și îmbunătățirea competitivității și, are prin urmare un caracter temporar, având o durată de patru ani (2010-2013).

⁽¹⁾ Poziția Parlamentului European din 21 octombrie 2010 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și poziția în primă lectură a Consiliului din 10 decembrie 2010. Poziția Parlamentului European din ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ JO L 378, 27.12.2006, p. 41.

⁽³⁾ JO L 286, 5.11.1994, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 108, 27.4.1999, p. 2.

⁽⁵⁾ JO L 190, 23.7.1999, p. 14.

⁽⁶⁾ JO L 141, 9.6.2010, p. 3.

- (7) Concluziile Comunicării Comisiei din 17 martie 2010 intitulată „Raportul bial anual referitor la Cadrul special de asistență pentru furnizorii tradiționali de banane din ACP” arată că programele de asistență din trecut au contribuit în mod semnificativ la obținerea unei capacități îmbunătățite de diversificare economică reușită, deși impactul total al acestora nu poate fi încă măsurat, precum și că sustenabilitatea exporturilor de banane din țările ACP rămâne fragilă.
- (8) Comisia a realizat o evaluare a Cadrului special de asistență, dar nu a elaborat încă o evaluare a impactului măsurilor de însoțire pentru sectorul bananelor.
- (9) Comisia ar trebui să asigure o coordonare adecvată a acestui program cu programele orientative naționale și regionale din țările beneficiare, mai ales în ceea ce privește atingerea obiectivelor economice, agricole, sociale și de mediu.
- (10) Aproximativ 2 % din comerțul mondial de banane este certificat de organizații de producători din sectorul comerțului echitabil. Prețurile minime din acest sector sunt stabilite pe baza „costurilor durabile de producție” fixate în urma consultării părților participante în scopul internalizării costurilor de aliniere la norme sociale și de mediu decente și al generării unui profit rezonabil, pe baza căruia producătorii să poată investi în stabilitatea pe termen lung a activității lor.
- (11) Pentru a evita exploatarea lucrătorilor locali, lanțul de producție din sectorul bananelor ar trebui să cadă de acord asupra unei repartizări echitabile a veniturilor generate de acest sector.
- (12) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 ar trebui modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 4

Punerea în aplicare a asistenței Uniunii

Cu respectarea obiectivului general și a sferei de aplicare, precum și a obiectivelor și principiilor generale ale prezentului regulament, asistența Uniunii este pusă în aplicare prin intermediul programelor geografice și tematice prevăzute la articolele 5-16 și al programelor prevăzute la articolele 17 și 17a.”;

2. Se introduce următorul articol:

„Articolul 17a

Principalele țări ACP furnizoare de banane

(1) Țările ACP furnizoare de banane enumerate în anexa IIIa beneficiază de măsuri de însoțire pentru sectorul bananelor. Asistența Uniunii pentru aceste țări va avea ca obiectiv sprijinirea procesului de adaptare a acestora ca urmare a liberalizării pieței bananelor în Uniune în cadrul OMC. Asistența acordată de Uniune va fi folosită în special pentru combaterea sărăciei prin îmbunătățirea nivelului de trai și a condițiilor de viață ale agricultorilor, ale persoanelor vizate și, acolo unde este cazul, ale entităților mici, inclusiv prin respectarea normelor de muncă și de securitate și prin respectarea standardelor de mediu, inclusiv a celor referitoare la utilizarea pesticidelor și expunerea la acestea. Asistența Uniunii ține seama de politicile și de strategiile de adaptare ale țărilor în cauză, precum și de poziția regională (în termeni de proximitate față de regiunile ultraperiferice și de teritoriile dependente ale Uniunii) și acordă o atenție specială următoarelor domenii de cooperare:

- (a) consolidarea competitivității sectorului exporturilor de banane, în condițiile în care acest lucru este viabil, luând în considerare situația diferitelor părți implicate în acest lanț;
- (b) promovarea diversificării economice a zonelor care depind de comerțul cu banane, acolo unde o astfel de strategie este viabilă;
- (c) gestionarea efectelor mai ample generate de procesul de adaptare, eventual în legătură cu ocuparea forței de muncă și serviciile de protecție socială, exploatarea terenurilor și reabilitarea mediului înconjurător, precum și stabilitatea macroeconomică, fără a se limita însă la acestea.

(2) În limita sumei prevăzute în anexa IV, Comisia stabilește suma maximă disponibilă pentru fiecare țară ACP furnizoare de banane menționată la alineatul (1) din prezentul articol, pe baza unor indicatori obiectivi și ponderați după cum urmează:

- (a) comerțul cu banane cu Uniunea;
- (b) importanța exporturilor de banane pentru economia țării ACP în cauză și nivelul de dezvoltare al țării.

Cuantificarea criteriilor de alocare are la bază datele reprezentative anterioare anului 2010 și care acoperă o perioadă de maximum cinci ani, precum și un studiu al Comisiei de evaluare a impactului asupra țărilor ACP al acordului încheiat în cadrul OMC, al acordurilor bilaterale și regionale încheiate, sau pe cale de a fi încheiate, între Uniune și țările din America Latină și Centrală, exportatori principali de banane.

(3) Comisia adoptă strategii multianuale de sprijin prin analogie cu articolul 19 și în conformitate cu articolul 21. Se asigură că aceste strategii completează documentele strategice geografice ale țărilor vizate și garantează caracterul temporar al măsurilor de însoțire pentru sectorul bananelor.

Strategiile de sprijin multianuale destinate măsurilor de însoțire pentru sectorul bananelor includ:

- (a) un profil de mediu actualizat care ține seama în mod corespunzător de sectorul bananelor din țara respectivă, axându-se, printre altele, pe pesticide;
- (b) informații privind rezultatele programelor anterioare de sprijin pentru sectorul bananelor;
- (c) indicatori de evaluare a progresului față de condițiile de eliberare a fondurilor, atunci când se optează pentru subvenții bugetare ca formă de finanțare;
- (d) rezultatele scontate ale asistenței;
- (e) un calendar al activităților de sprijin și al eliberării preconizate de fonduri pentru fiecare țară beneficiară;
- (f) modalitățile de realizare și monitorizare a respectării standardelor esențiale de muncă convenite la nivelul OIM, precum și a respectării convențiilor privind siguranța muncii și protecția sănătății lucrătorilor și a standardelor esențiale de mediu relevante convenite la nivel internațional.

Cu 18 luni înainte de scadență, se efectuează o evaluare a programului de măsuri de însoțire destinat sectorului bananelor și a progreselor înregistrate de țările respective, care conține recomandări cu privire la eventuale acțiuni și la caracterul acestora.”;

3. Articolul 21 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 21

Adoptarea documentelor de strategie și a programelor indicative multianuale

Documentele de strategie și programele indicative multianuale prevăzute la articolele 19 și 20, precum și examinarea acestora prevăzută la articolul 19 alineatul (2) și la articolul 20 alineatul (1), precum și măsurile de însoțire prevăzute la articolele 17 și respectiv 17a se adoptă de Comisie în conformitate cu articolul 35 alineatul (2).”;

4. La articolul 25, alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Ajutorul Uniunii nu se utilizează, în principiu, pentru plata impozitelor, a taxelor sau a drepturilor în țările beneficiare.”;

5. La articolul 29, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Angajamentele bugetare se efectuează în temeiul deciziilor luate de Comisie în conformitate cu articolul 17a alineatul (3), articolul 22 alineatul (1), articolul 23 alineatul (1) și articolul 26 alineatul (1).”;

6. La articolul 31 alineatul (1), al treilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Pe lângă persoanele fizice sau juridice eligibile în temeiul unui program tematic sau al programelor prevăzute la articolele 17 și 17a, participarea la procedurile de achiziții publice sau de acordare de subvenții finanțate în temeiul unui program tematic în sensul articolelor 11-16 și al programelor prevăzute la articolele 17 și 17a este deschisă tuturor persoanelor fizice resortisante ale unei țări în curs de dezvoltare, astfel cum este definită de CAD al OCDE și în anexa II, precum și tuturor persoanelor juridice stabilite într-o astfel de țară. Comisia publică și actualizează anexa II în conformitate cu revizuirile periodice ale listei beneficiarilor de ajutor, întocmită de CAD al OCDE, și informează Consiliul în consecință.”;

7. La articolul 38, alineatele (1) și (2) se înlocuiesc cu următorul text:

„(1) Valoarea financiară de referință pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2007-2013 este de 17 087 milioane EUR.

(2) Valorile indicative alocate pentru fiecare program prevăzut la articolele 5-10, la articolele 11-16, precum și la articolele 17 și 17a sunt stabilite în anexa IV. Aceste valori sunt stabilite pentru perioada 2007-2013.”;

8. Se introduce anexa IIIa, astfel cum este prezentată în anexa I la prezentul regulament;

9. Anexa IV se înlocuiește cu conținutul anexei II la prezentul regulament.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptată la ...,

Pentru Parlamentul European
Președintele

...

Pentru Consiliu
Președintele

...

ANEXA I

„ANEXA IIIa

Principalele țări ACP furnizoare de banane

1. Belize
2. Camerun
3. Côte d'Ivoire
4. Dominica
5. Republica Dominicană
6. Ghana
7. Jamaica
8. Saint Lucia
9. Saint Vincent și Grenadine
10. Suriname”.

ANEXA II

„ANEXA IV

Alocări financiare indicative pentru perioada 2007-2013 (în milioane EUR)

Total	17 087
Programe geografice:	10 057
America Latină	2 690
Asia	5 187
Asia Centrală	719
Orientul Mijlociu	481
Africa de Sud	980
Programe tematice:	5 596
Investiții în resursele umane	1 060
Mediu și gestionarea durabilă a resurselor naturale	804
Actorii nestatali și autoritățile locale în domeniul dezvoltării	1 639
Securitate alimentară	1 709
Migrație și azil	384
Țări ACP semnatare ale protocolului privind zahărul	1 244
Principalele țări ACP furnizoare de banane	190”

EXPUNEREA DE MOTIVE A CONSILIULUI

I. INTRODUCERE

La 17 martie 2010, Comisia a adoptat propunerea sa de regulament de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1905/2006 de stabilire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare.

Parlamentul European și-a dat avizul în primă lectură pe 21 octombrie 2010.

Consiliul a adoptat poziția sa în primă lectură la 10 decembrie 2010.

II. OBIECTIV

Acest program de măsuri de însoțire destinat sectorului bananelor (BAM) din țările ACP este propus drept un amendament la Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 de stabilire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare. Obiectivul programului BAM este acela de a ajuta la restructurarea sectorului bananelor în cele zece țări principale ACP exportatoare de banane.

Organizarea comună a pieței unice (OCP) a UE pentru sectorul bananelor a fost criticată în mod repetat în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC). Prin urmare, UE a negociat în cadrul OMC un acord comercial privind bananele, care susține definitivarea modalităților agricole în cadrul Agendei de dezvoltare de la Doha (ADD) și al întregii Runde de la Doha.

Acesta va avea ca rezultat reducerea marjei de preferință a ACP, care va necesita ajustări. Programul BAM propus pentru principalele țări ACP furnizoare de banane are ca scop sprijinirea adaptării zonelor care depind de exporturile de banane prin susținere bugetară sau intervenții specifice. Măsurile vor sprijini adaptarea la efectele mai ample (de exemplu de natură socială și de mediu), politicile de diversificare economică sau investițiile în îmbunătățirea competitivității, în cazul în care aceasta este o strategie viabilă.

Măsurile sunt propuse ca program temporar cu o durată maximă de patru ani (2010-2013). Acestea ar avea un buget de 190 de milioane EUR și ar fi introduse printr-o modificare a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare.

III. ANALIZA POZIȚIEI CONSILIULUI ÎN PRIMĂ LECTURĂ

Ca urmare a discuțiilor timpurii și constructive dintre cele trei instituții, Consiliul a acceptat 15 amendamente adoptate de Parlamentul European în primă lectură. Consiliul consideră că aceste amendamente îmbunătățesc propunerea inițială, fie concretizând în special preambulul acesteia, fie clarificând unele aspecte substanțiale ale programului BAM.

În special, ajutorul UE se concentrează acum în mod explicit asupra eradicării sărăciei și asupra îmbunătățirii condițiilor de viață și de muncă ale fermierilor mici și ale altor persoane interesate.

Mai mult, regulamentul se referă acum la mediul regional al țărilor eligibile în cadrul programului BAM, în special în apropierea regiunilor ultraperiferice din UE și TTPM.

Consiliul a salutat, de asemenea, amendamentele PE cu privire la cerințele privind protecția mediului, precum și la cerințele sociale bazate pe standardele OIM, care urmează să fie incluse în strategiile de sprijin la nivel de țară.

În final este de remarcat faptul că textul prevede acum o evaluare a programului BAM cu optsprezece luni înainte de sfârșitul acestuia, atunci când recomandările corespunzătoare pot fi făcute.

Cu toate acestea, Consiliul nu a putut accepta amendamentele adoptate de Parlamentul European, care introduc aplicarea procedurii privind actele delegate (articolul 290 din TFUE) pentru adoptarea programelor de cooperare multianuală și a documentelor strategice. Consiliul consideră că programele de cooperare multianuală, care nu sunt acte obligatorii din punct de vedere juridic, nu constituie acte general aplicabile, de completare sau de modificare a actului de bază. Acestea constituie măsuri de punere în aplicare în sensul articolului 291 din TFUE.

IV. CONCLUZIE

Cu scopul de a ajunge din timp la un acord privind regulamentul modificat, Consiliul s-a angajat în negocieri substanțiale cu Parlamentul European, facilitate de Comisia Europeană. Negocierile au condus la un consens larg cu privire la elementele substanțiale ale textului, care se referă la programul BAM ca atare.

Cu toate că propunerea Comisiei nu a prezentat dificultăți substanțiale pentru Consiliu, Consiliul a făcut un efort deosebit pentru a satisface o serie de preocupări ale Parlamentului European referitoare la aplicarea regulamentului modificat.

Consiliul consideră că poziția sa în primă lectură este un compromis echilibrat și solicită Parlamentului European să accepte acest text pentru a permite intrarea în vigoare a regulamentului în anul 2010. Aceasta ar permite ca fondurile deja înscrise în bugetul pentru anul 2010 să nu fie pierdute. Consiliul și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la faptul că, dacă nu se va ajunge la un acord înainte de sfârșitul anului 2010, acest lucru ar putea pune în pericol mult așteptatul acord comercial privind bananele în cadrul OMC.
